

Sygnatura akt VI Ka 575/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia **12 września 2014** r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach, Wydział VI Karny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący SSO Bożena Żywiół

Sędziowie SSO Marcin Mierz (spr.)

SSO Marcin Schoenborn

Protokolant Barbara Szkabarnicka

przy udziale Andrzeja Zięby Prokuratora Prokuratury Okręgowej

po rozpoznaniu w dniu 12 września 2014 r.

sprawy **J. C.** ur. (...) w M.

syna J. i K.

w przedmiocie wydania wyroku łącznego

na skutek apelacji wniesionych przez skazanego i jego obrońcę

od wyroku Sądu Rejonowego w Tarnowskich Górach

z dnia 20 lutego 2014 r. sygnatura akt II K 307/13

na mocy art. 437 § 1 kpk, art. 624 § 1 kpk

1. utrzymuje w mocy zaskarżony wyrok;
2. zasądza od Skarbu Państwa na rzecz adw. K. P. kwotę 147,60 zł (sto czterdzieści siedem złotych i sześćdziesiąt groszy) obejmującą kwotę 27,60 zł (dwadzieścia siedem złotych i sześćdziesiąt groszy) podatku VAT, tytułem zwrotu nieuiszczonych kosztów obrony skazanego z urzędu w postępowaniu odwoławczym;
3. zwalnia skazanego od zapłaty kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze, obciążając wydatkami Skarb Państwa.

Sygn. akt VI Ka 575/14

UZASADNIENIE

wyroku Sądu Okręgowego w Gliwicach z dnia 12 września 2014 roku

Rozpoznając sprawę z wniosku J. C. o wydanie wyroku łącznego, Sąd Rejonowy w Tarnowskich górach ustalił, że J. C. skazany został następującymi wyrokami:

I. Sądu Rejonowego w Tarnowskich Górach z dnia 17 maja 2001r., sygn. akt II K 402/01, mocą którego za przestępstwo z art. 278 § 1 k.k. popełnione w dniu 29 stycznia 2001 roku został skazany na karę 9 miesięcy pozbawienia wolności. Na mocy art. 33 § 2 k.k. wymierzono mu grzywnę w wysokości 30 stawek dziennych po 10 złotych. Na mocy art. 63 § 1

k.k. zaliczono skazanemu na poczet kary pozbawienia wolności okres rzeczywistego pozbawienia wolności w sprawie w okresie od 29.01.2001r do 17.05.2001r.

II. Sądu Rejonowego w Tarnowskich Górach z dnia 7 listopada 2002 r., sygn. akt II K 484/02, mocą którego za przestępstwo z art. 278 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k., popełnione w dniu 12 grudnia 2001r został skazany na karę 1 roku pozbawienia wolności. Na mocy art. 63 § 1 k.k. zaliczono na poczet kary pozbawienia wolności okres rzeczywistego pozbawienia wolności w sprawie w okresie od 13.02.2002r do 14.02.2002r i od 02.04.2002r do 07.11.2002r.

III. Sądu Rejonowego w Tarnowskich Górach z dnia 20 maja 2003 roku, sygn. akt II K 849/02 mocą którego za przestępstwo z art. 278 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k. popełnione w okresie od 29 marca 2002r. do 2 kwietnia 2002r. został skazany na karę 1 roku pozbawienia wolności.

IV. Sądu Rejonowego w Tarnowskich Górach z dnia 26 stycznia 2004 r. sygn. akt II K 984/03, mocą którego:

-za przestępstwo z art. 278 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k., popełnione w dniu 7 na 8 grudnia 2002r, został skazany na karę 6 miesięcy pozbawienia wolności,

-za przestępstwo z art. 279 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k., popełnione w drugiej połowie stycznia 2003r, został skazany na karę 1 roku pozbawienia wolności,

-za przestępstwa z art. 278 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k., popełnione w dniu 24 stycznia 2003r został skazany na karę 6 miesięcy pozbawienia wolności,

-za przestępstwo z art. 157 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k., popełnione w dniu 13 lutego 2003r został skazany na karę 1 roku pozbawienia wolności,

-za przestępstwo z art. 291 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k., popełnione w styczniu 2003r został skazany na karę 6 miesięcy pozbawienia wolności;

Na mocy art. 85 k.k., art. 86 § 1 k.k. wymierzono karę łączną 2 lat pozbawienia wolności. Na mocy art. 63 § 1 k.k. zaliczono na poczet kary pozbawienia wolności okres rzeczywistego pozbawienia wolności w sprawie od dnia 17.02.2003r do dnia 05.09.2003r.;

V. Sądu Rejonowego w Gliwicach z dnia 28 grudnia 2004 roku, sygn. akt III K 389/04, mocą którego:

-za ciąg przestępstw z art. 278 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k., popełnionych w dniu 22/23 grudnia 2002r i 31 grudnia 2002r na 01 stycznia 2003r został skazany, przy zast. art. 91 § 1 k.k. na karę 10 miesięcy pozbawienia wolności,

-za ciąg przestępstw z art. 279 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k., popełnionych w okresie pomiędzy 10 i 21 grudnia 2002r, w dniu z 3 na 4 stycznia 2003r, pomiędzy 11 i 14 lutego 2003r został, przy zast. art. 91 § 1 k.k., skazany na karę 1 roku i 10 miesięcy pozbawienia wolności; na mocy art. 91 §2 k.k. wyrokiem tym wymierzono skazanemu karę łączną 2 lat pozbawienia wolności.

VI. Sądu Rejonowego w Gliwicach z dnia 14 kwietnia 2005 roku, sygn. akt III K 180/05, mocą którego za przestępstwo z art. 278 § 1 k.k., popełnione w okresie od 8 grudnia 2002r do 23 grudnia 2002r został skazany na karę 1 roku pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres 5 lat; postanowieniem Sądu Rejonowego w Gliwicach z dnia 22.07.2009r., sygn. akt XIII Ko 27/09 zarządzono wykonanie kary pozbawienia wolności;

VII. Sądu Rejonowego w Tarnowskich Górach z dnia 4 listopada 2008 roku, sygn. akt VIK 340/08, mocą którego za przestępstwo z art. 178a § 1 k.k. i art. 244 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k., popełnione w dniu 16 marca 2008r został skazany na karę 1 roku pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres 4 lat; na podst. art. 71 § 1 k.k. wymierzono grzywnę wysokości 30 stawek dziennych po 50 złotych; na mocy art. 42 § 2 k.k. orzeczono zakaz prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych w ruchu lądowym na okres 4 lat; postanowieniem Sądu Rejonowego

w Tarnowskich Górach z dnia 15.03.2011r, sygn. akt II Ko 1412/10 zarządzono wykonanie kary pozbawienia wolności i stwierdzono, że grzywna orzeczona na podst. art. 71 § 1 k.k. nie podlega wykonaniu.

VIII. Sądu Rejonowego w Tarnowskich Górach z dnia 5 maja 2009 roku, sygn. akt VIK 881/08, mocą którego za przestępstwo z art. 178a § 1 k.k. i art. 244 kk w zw. z art. 11 § 2 k.k., popełnione w dniu 13 maja 2008 roku został skazany na karę 1 roku pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres 3 lat; na podstawie art. 71 § 1 k.k. wymierzono grzywnę w wysokości 75 stawek dziennych po 20 złotych; na mocy art. 42 § 2 k.k. orzeczono zakaz prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych w ruchu lądowym na okres 3 lat; na podst. art. 63 § 1 kk zaliczono na poczet grzywny okres rzeczywistego pozbawienia wolności w sprawie w dniach 13 maja 2008r i 14 maja 2008r; postanowieniem Sądu Rejonowego w Tarnowskich Górach z dnia 15.03.2011r, sygn. akt II Ko 1411/10 zarządzono wykonanie kary pozbawienia wolności oraz stwierdzono, że grzywna orzeczona na podstawie art. 71 § 1 k.k. nie podlega wykonaniu oraz uchylono zawarte w wyroku rozstrzygnięcie o zaliczeniu okresu zatrzymania na poczet kary grzywny i zaliczono okres rzeczywistego pozbawienia wolności w sprawie w dniach 13 maja 2008 roku i 14 maja 2008 roku na poczet kary pozbawienia wolności;

IX. Sądu Rejonowego w Tarnowskich Górach z dnia 28 kwietnia 2009 roku, sygn. akt VIK 374/08, mocą którego za przestępstwo z art. 278 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k., popełnione w dniu z 13 na 14 grudnia 2007 roku został skazany na karę 7 miesięcy pozbawienia wolności; na mocy art. 290 § 2 k.k. orzeczono wobec skazanego nawiązkę na rzecz Nadleśnictwa B. w wysokości 599,20 złotych; na podstawie art. 63 § 1 k.k. zaliczono na poczet kary pozbawienia wolności okres rzeczywistego pozbawienia wolności w sprawie od dnia 13 grudnia 2008 roku do dnia 04 marca 2009 roku;

X. Sądu Rejonowego w Gliwicach z dnia 28 września 2010 roku, sygn. akt IX K 2800/10, mocą którego za przestępstwo z art. 242 § 2 k.k. popełnione w dniu 26 czerwca 2010 roku został skazany na karę 3 miesięcy pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres 5 lat; na podstawie art. 71 § 1 k.k. wymierzono skazanemu grzywnę w wysokości 100 stawek dziennych po 10 złotych.

Wyrokiem łącznym Sądu Rejonowego w Tarnowskich Górach z dnia 21 października 2010 roku, sygn. akt II K 746/10 połączono skazanemu kary jednostkowe pozbawienia wolności orzeczone w sprawach II K 849/02 Sądu Rejonowego w Tarnowskich Górach, II K 984/03 Sądu Rejonowego w Tarnowskich Górach, III K 389/04 Sądu Rejonowego w Gliwicach i III K 180/05 Sądu Rejonowego w Gliwicach i wymierzono karę łączną 3 lat i 7 miesięcy pozbawienia wolności.

Ponadto, Sąd Rejonowy w Tarnowskich Górach ustalił, że J. C. skazany został następującymi wyrokami.

XI. Sądu Rejonowego w Gliwicach z dnia 22 października 2010 roku, sygn. akt IX K 875/10, mocą którego za przestępstwo z art. 288 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k., popełnione w dniu 23 maja 2009 roku został skazany na karę 6 miesięcy pozbawienia wolności; na mocy art. 63 § 1 k.k. zaliczono na poczet kary pozbawienia wolności okres rzeczywistego pozbawienia wolności w sprawie w okresie od 23 maja 2009 roku do dnia 24 maja 2009 roku;

XII. Sądu Rejonowego w Gliwicach z dnia 25 lipca 2011 roku, sygn. akt III K 171/10, mocą którego za przestępstwo z art. 279 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 2 k.k., popełnione w dniu 11 maja 2008 roku został skazany na karę 1 roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności; na podst. art. 63 § 1 k.k. zaliczono na poczet kary pozbawienia wolności okres rzeczywistego pozbawienia wolności w sprawie w dniach 13 maja 2008 roku i 14 maja 2008 roku;

XIII. Sądu Rejonowego w Tarnowskich Górach z dnia 28 listopada 2011 roku, sygn. akt II K 946/11, mocą którego za przestępstwo z art. 279 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 2 k.k., popełnione w kwietniu 2011 roku został skazany na karę 1 roku i 1 miesiąca pozbawienia wolności; na podst. art. 63 § 1 k.k. zaliczono na poczet kary pozbawienia wolności okres rzeczywistego pozbawienia wolności w sprawie w dniu 14 lipca 2011 roku.

Wyrokiem łącznym z dnia 20 lutego 2014 roku (sygn. akt II K 307/13) Sąd Rejonowy w Tarnowskich Górach orzekł, co następuje:

1. **1.** na podstawie art. 575 § 1 k.p.k. stwierdza, że wyrok łączny Sądu Rejonowego w Tarnowskich Górach z dnia 21 października 2010 roku, sygn. akt II K 746/10 traci moc;
2. **2.** na mocy art. 569 § 1 kpk, art. 85 kk i art. 86 § 1 k.k. łączy kary pozbawienia wolności orzeczone wobec skazanego J. C. prawomocnymi wyrokami Sądu Rejonowego w Tarnowskich Górach z dnia 7 listopada 2002 roku, sygn. akt II K 484/02 i Sądu Rejonowego w Tarnowskich Górach z dnia 20 maja 2003r, sygn. akt II K 849/02, opisanymi wyżej w pkt. II i III i w ich miejsce wymierza skazanemu jedną karę łączną 1 (jednego) roku i 6 (sześciu) miesięcy pozbawienia wolności;
3. **3.** na mocy art. 577 k.p.k. na poczet orzeczonej w punkcie 2 kary łącznej pozbawienia wolności zalicza skazanemu kary odbyte w sprawach II K 484/02 i II K 849/02 oraz okresy rzeczywistego pozbawienia wolności w sprawie II K 484/02;
4. **4.** na mocy art. 569 § 1 kpk, art. 85 kk i art. 86 § 1 k.k. łączy kary pozbawienia wolności orzeczone wobec skazanego prawomocnymi wyrokami: Sądu Rejonowego w Tarnowskich Górach z dnia 26 stycznia 2004r, sygn. akt II K 984/03, Sądu Rejonowego w Gliwicach z dnia 28 grudnia 2004r, sygn. akt III K 389/04 i Sądu Rejonowego w Gliwicach z dnia 14 kwietnia 2005r, sygn. akt III K 180/05, opisanymi wyżej w pkt. IV, V i VI i w ich miejsce wymierza karę łączną 4 (czterech) lat pozbawienia wolności;
5. **5.** na mocy art. 577 k.p.k. na poczet orzeczonej w punkcie 4 kary łącznej pozbawienia wolności zalicza skazanemu kary dotychczas odbyte w sprawach IIK 984/03, IIIK 389/04 i IIIK 180/05 oraz okresy rzeczywistego pozbawienia wolności w tych sprawach;
6. **6.** na mocy art. 569 § 1 k.p.k., art. 85 kk i art. 86 § 1 k.k. łączy kary pozbawienia wolności orzeczone wobec skazanego prawomocnymi wyrokami: Sądu Rejonowego w Tarnowskich Górach z dnia 4 listopada 2008r, sygn. akt VI K 340/08, Sądu Rejonowego w Tarnowskich Górach z dnia 5 maja 2009r, sygn. akt VI K 881/08, Sądu Rejonowego w Tarnowskich Górach z dnia 28 kwietnia 2009r, sygn. akt VI K 374/08, Sądu Rejonowego w Gliwicach z dnia 25 lipca 2011r, sygn. akt III K 171/10, opisanymi wyżej w pkt. VII, VIII, IX i XII i w ich miejsce wymierza karę łączną 3 (trzech) lat pozbawienia wolności;
7. **7.** na mocy art. 577 kpk na poczet orzeczonej w punkcie 6 kary łącznej pozbawienia wolności zalicza skazanemu kary dotychczas odbyte w sprawach VI K 340/08, VI K 881/08, VI K 374/08 oraz okresy rzeczywistego pozbawienia wolności w tych sprawach;
8. **8.** na mocy art. 90 § 2 k.k. w zw. z art. 85 k.k. i 86 § 1 k.k. łączy środki karne zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych w ruchu lądowym orzeczone wobec skazanego w sprawach: VI K 340/08 Sądu Rejonowego w Tarnowskich Górach i VI K 881/08 Sądu Rejonowego w Tarnowskich Górach, opisanym wyżej w pkt. VII i VIII i w ich miejsce wymierza mu łącznie środek karny w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych w ruchu lądowym na okres 5 (pięciu) lat;
9. **9.** na mocy art. 577 k.p.k. w zw. z art. 90 § 2 k.k. na poczet orzeczonego w pkt. 8 łącznego zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych zalicza okres wykonanego zakazu w sprawie VIK 881/08 oraz okres dotychczas wykonany w sprawie VIK 340/08;
10. **10.** w pozostałym zakresie wyroki podlegające łączeniu podlegają odrębnemu wykonaniu;
11. **11.** na mocy art. 572 kpk umarza postępowanie w przedmiocie wydania wyroku łącznego w pozostałym zakresie;
12. **12.** na mocy art. 29 ust. 1 ustawy Prawo o adwokaturze zasądza od Skarbu Państwa na rzecz adw. M. W. kwotę 177,12 (sto siedemdziesiąt siedem, 12/100) złotych (w tym VAT) tytułem zwrotu kosztów nieopłaconej pomocy prawnej świadczonej skazanemu z urzędu;

13. zwalnia skazanego od ponoszenia kosztów postępowania, związanych z wydaniem wyroku łącznego obciążając nimi Skarb Państwa.

Apelacje od tego wyroku wywiedli skazany J. C. osobiście oraz jego obrońca.

Osobistą apelacją skazany J. C. wyrok Sądu Rejonowego zaskarżył w zakresie orzeczenia o karze zarzucając rażąco surowość „orzeczonej kary pozbawienia wolności” i wnosząc o zmianę wyroku poprzez „znaczące złagodzenie”. W uzasadnieniu apelacji podniósł, że Sąd Rejonowy zaskarżone orzeczenie oparł o „kłamliwą” opinię z zakładu karnego. Podniósł, że wbrew tej opinii jest on objęty systemem indywidualnego programowego oddziaływania, w trakcie odbywania kary odbył terapię antyalkoholową, instruktaż dla kierowców, którzy dopuścili się prowadzenia pojazdu mechanicznego pod wpływem alkoholu. Dodał, że otrzymał przydział mieszkania socjalnego w P., jak również, że uzyskał zapewnienie zatrudnienia po opuszczeniu przez niego zakładu karnego. Wskazał, że opinii Dyrektora Aresztu Śledczego w G. nie można brać pod uwagę, ponieważ pozostaje skazany w konflikcie z tymże dyrektorem.

Również obrońca skazanego zaskarżył wyrok Sądu Rejonowego wyłącznie w zakresie orzeczenia o karach z punktów 2, 4 i 6 wyroku. Zarzucił rażąco niewspółmierność, to jest surowość kar łącznych poprzez nieuwzględnienie przy ich wymiarze okoliczności łagodzących dotyczących postawy skazanego w toku dotychczas odbywanej kary, okresu jej odbywania oraz charakteru dóbr chronionych a naruszonych przez skazanego poprzez popełnienie przestępstw.

Podnosząc powyższy zarzut, obrońca wniósł o zmianę wyroku w zaskarżonej części poprzez wymierzenie skazanemu:

- w miejsce kar orzeczonych wyrokami Sądu Rejonowego w Tarnowskich Górach z dnia 7 listopada 2002 roku, sygn. akt II K 484/02 i Sądu Rejonowego w Tarnowskich Górach z dnia 20 maja 2003r., sygn. akt II K 849/02 kary łącznej 1 roku i 2 miesięcy pozbawienia wolności;
- w miejsce kar orzeczonych wyrokami Sądu Rejonowego w Tarnowskich Górach z dnia 26 stycznia 2004r, sygn. akt II K 984/03, Sądu Rejonowego w Gliwicach z dnia 28 grudnia 2004r, sygn. akt III K 389/04 i Sądu Rejonowego w Gliwicach z dnia 14 kwietnia 2005r, sygn. akt III K 180/05 kary łącznej 3 lat pozbawienia wolności;
- w miejsce kar orzeczonych wyrokami Sądu Rejonowego w Tarnowskich Górach z dnia 4 listopada 2008r, sygn. akt VI K 340/08, Sądu Rejonowego w Tarnowskich Górach z dnia 5 maja 2009r, sygn. akt VI K 881/08, Sądu Rejonowego w Tarnowskich Górach z dnia 28 kwietnia 2009r, sygn. akt VI K 374/08, Sądu Rejonowego w Gliwicach z dnia 25 lipca 2011r, sygn. akt III K 171/10, kary łącznej 2 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności

ewentualnie uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi Rejonowemu do ponownego rozpoznania.

Sąd zważył, co następuje:

Analiza akt sprawy, pisemnych motywów zaskarżonego orzeczenia oraz wywiedzionych apelacji prowadzić musiała do uznania, że jakkolwiek apelacje te nie pozostają zupełnie bez racji, stwierdzone przez sąd odwoławczy w wyniku ich wywiedzenia uchybienia w realiach niniejszej sprawy nie mogły spowodować zmiany zaskarżonego orzeczenia w kierunku dla skazanego korzystnym.

W pierwszym rzędzie zbadał Sąd Okręgowy z urzędu prawidłowość zaskarżonego orzeczenia w zakresie ustalenia przez Sąd Rejonowy zbiegów realnych przestępstw, zatem w części nieobjętej wywiedzionymi przez skazanego i jego obrońcę apelacjami, w których zarzutach nie zakwestionowano dokonanych przez Sąd Rejonowy w tym względzie rozstrzygnięć. Ustalenie prawidłowych zbiegów realnych przestępstw stanowi okoliczność o fundamentalnym znaczeniu dla wydania wyroku łącznego podlegającą każdorazowo kontroli z urzędu. Dostrzeżenie bowiem w tym zakresie nieprawidłowości mogłoby spowodować uchylenie lub zmianę zaskarżonego wyroku na korzyść skazanego niezależnie od granic zaskarżenia i podniesionych zarzutów.

Przeprowadzona w tym zakresie kontrola instancyjna doprowadziła do uznania, że prawidłowo ustalił Sąd Rejonowy zbiegi realne przestępstw będące podstawą orzeczenia o karach łącznych. Rozpoczynając rozważania w tym względzie

trzeba przede wszystkim wskazać, iż przedmiotem zaskarżonego rozstrzygnięcia nie pozostawały kary objęte wyrokiem Sądu Wojewódzkiego w Katowicach z dnia 19 lutego 1998 roku (sygn. akt XVI K 247/97 - skazanie to w dalszym ciągu figuruje w rejestrze karnym), bowiem postępowanie w odniesieniu do kary objętej tym wyrokiem zostało prawomocnie umorzone postanowieniem Sądu Okręgowego w Katowicach z dnia 3 kwietnia 2012 roku (sygn. akt XVI K 240/11) (k. 46 akt).

W zakresie natomiast objętych orzeczeniem Sądu Rejonowego wyroków, ustalenia tego sądu w kwestii występujących w niniejszej sprawie zbiegów realnych przestępstw oraz konieczności łączenia poszczególnych z wymierzonych wydanymi wobec skazanego wyrokami kar pozostają prawidłowe. W skład zbiegu realnego nie wchodziły czyny objęte opisany w punkcie I części wstępnej zaskarżonego wyroku wyrokiem Sądu Rejonowego w Tarnowskich Górach z dnia 17 maja 2001 roku, sygn. akt II K 402/01. Wszystkie bowiem z czynów objętych pozostałymi z zapadłych wobec skazanego wyroków popełnione zostały zanim w dniu 17 maja 2001 roku wydany został wspomniany wyrok.

Zasadnie przyjął Sąd Rejonowy natomiast, że pozostają w zbiegu realnym czyny za które J. C. skazany został wyrokami opisanymi w punktach II i III wstępnej części wyroku łącznego. Pierwszy bowiem z tych wyroków wydany został przez Sąd Rejonowy w Tarnowskich Górach w dniu 7 listopada 2002 roku, sygn. akt II K 484/02. Spośród czynów objętych pozostałymi z wydanych wobec skazanego wyroków jedynie czyn za który J. C. skazany został wyrokiem wydanym przez Sąd Rejonowy w Tarnowskich Górach w dniu 20 maja 2003 roku w sprawie III K 849/02 popełniony został zanim zapadł opisany wyżej wyrok w sprawie II K 484/02. Przestępstwa objęte tymi dwoma wyrokami pozostawały zatem w zbiegu bowiem popełnione zostały zanim w sprawie II K 484/02 wydany został pierwszy, nieprawomocny wyrok co do któregośkolwiek z nich. Wymierzono za przestępstwa te kary pozbawienia wolności bez warunkowego zawieszenia ich wykonania, zatem kary te podlegały łączeniu.

Trafnie ustalił Sąd Rejonowy również zbieg realny przestępstw będący podstawą orzeczenia o karze łącznej w punkcie 4 zaskarżonego wyroku łącznego. Pomijając poddane już ocenie wyroki i objęte nimi przestępstwa, kolejny „pierwszy” z wyroków zapadłych wobec skazanego stanowił wydany wobec J. C. w dniu 26 stycznia 2004 roku (sygn. akt II K 984/03) wyrok Sądu Rejonowego w Tarnowskich Górach. Zanim wyrok ten zapadł popełnione zostały natomiast czyny objęte wyrokami Sądu Rejonowego w Gliwicach z dnia 28 grudnia 2004 roku (sygn. akt III K 389/04) oraz Sądu Rejonowego w Gliwicach z dnia 14 kwietnia 2005 roku (sygn. akt III K 180/05). Jednocześnie każde z przestępstw objętych zapadającymi później wobec skazanego wyrokami popełnione zostało już po wydaniu wobec skazanego wyroku w sprawie o sygn. akt II K 984/03. Przestępstwa objęte zatem tymi trzema wyrokami trafnie uznane zostały przez Sąd Rejonowy jako pozostające w zbiegu realnym. Wymierzone zostały za przestępstwa te kary pozbawienia wolności bądź to bez warunkowego zawieszenia ich wykonania, bądź takie, których wykonanie pierwotnie warunkowo zawieszono, lecz doszło następnie do zarządzenia ich wykonania, przez co na potrzeby orzekania w sprawie o wydanie wyroku łącznego traktowane być muszą kary te jako orzeczone bez warunkowego zawieszenia ich wykonania.

W miejscu tym wskazać jeszcze trzeba, że trafnie przyjął Sąd Rejonowy konieczność wydania nowego wyroku łącznego obejmującego kary jednostkowe orzeczone wyrokami opisanymi w punktach 2 i 4 zaskarżonego wyroku. Czyny objęte wyrokami wydanymi w sprawach Sądu Rejonowego w Tarnowskich Górach (sygn. akt III K 849/02, sygn. akt II K 984/03), a także Sądu Rejonowego w Gliwicach (sygn. akt III K 389/04 i sygn. akt III K 180/05) – punkty III, IV, V, i VI części wstępnej zaskarżonego wyroku łącznego - objęte zostały uprzednio karą łączną orzeczoną wobec skazanego J. C. wyrokiem łącznym Sądu Rejonowego w Tarnowskich Górach z dnia 21 października 2010r., sygn. akt II K 746/10. Wbrew jednak temu, na co w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku łącznego wskazał Sąd Rejonowy, potrzeba wydania wyroku łącznego w odniesieniu do skazań objętych już wyrokiem łącznym wydanym wobec skazanego w sprawie II K 746/10 zaistniała nie w związku z tym, iż po wydaniu wspomnianego wyroku łącznego wobec J. C. zapadły kolejne wyroki obejmujące czyny, których daty sprawiają, że zachodzi potrzeba wydania nowego wyroku łącznego. Jak już w rozważań zamieszczonych w niniejszym uzasadnieniu wynika, żaden z czynów objętych wyrokami wydanymi po zapadnięciu wobec skazanego wyroku łącznego w sprawie II K 746/11 nie wchodził w skład zbiegów realnych przestępstw tworzonych przez czyny objęte wyrokami jednostkowymi z których kary połączone zostały węzłem kary łącznej wyrokiem łącznym w sprawie II K 746/11. Wyroki wydane zatem po zapadnięciu wobec skazanego J. C. wyroku łącznego w sprawie II K 746/11 nie powodowały konieczności wydania nowego wyroku łącznego. Konieczność

taka natomiast zaistniała z innego powodu niż wskazany przez Sąd Rejonowy. Jak wynika z treści wyroku łącznego wydanego w sprawie II K 746/11, przedmiotem rozważań Sądu Rejonowego wydającego ten wyrok pozostawały objęte następnie orzeczeniem o karze łącznej kary orzeczone wyrokami w sprawach sygn. akt III K 849/02, sygn. akt II K 984/03, sygn. akt III K 389/04 oraz sygn. akt III K 180/05 – punkty III, IV, V, i VI części wstępnej zaskarżonego wyroku łącznego, jak również kara orzeczone w sprawie VI K 374/08 Sądu Rejonowego w Tarnowskich Górach (wyrok z dnia 28 kwietnia 2009r – punkt IX części wstępnej zaskarżonego wyroku łącznego), która orzeczone została za przestępstwo nie pozostające w zbiegu realnym z pozostałymi czynami objętymi wyrokiem wydanym w sprawie II K 746/11. Poza rozważaniami sądu pozostawał natomiast czyn i kara objęta wyrokiem Sądu Rejonowego w Tarnowskich Górach z dnia 7 listopada 2002 r. sygn. akt II K 484/02. Okoliczność ta pozostaje o tyle istotna, że analiza całościowa sytuacji prawnej skazanego, w zakresie już w niniejszym uzasadnieniu zaprezentowanym prowadzić musi do wniosku, iż przy uwzględnieniu także skazania w sprawie II K 484/02 nieobjętego wyrokiem łącznym wydanym w sprawie II K 746/11 zbiegi realne przestępstw nakazujące orzeczenie wobec skazanego kary łącznej kształtować się będą odmiennie niż wynika to z wyroku łącznego wydanego w sprawie II K 746/11.

Podkreślić w tym miejscu trzeba, że wyrok łączny obejmować winien wszystkie wyroki, które wobec skazanego zapadły (tak m.in. postanowienie SA w Krakowie z dnia 30.12.2008, II Akzw 1086/08 oraz z dnia 21 maja 2008 roku, II Akz 245/08, a także wyrok SA w Katowicach z dnia 24 kwietnia 2007 roku, sygn. akt II Aka 52/07). Powinność taka stanowi konsekwencję z jednej strony regulacji artykułu 85 k.k. nakładającego na sąd obowiązek orzeczenia kary łącznej, kiedy tylko warunki do orzeczenia takiej kary zostaną spełnione, z drugiej natomiast strony i tego, że każdy z zapadłych wobec skazanego wyroków rzutować może w sposób istotny na ocenę pomiędzy którymi ze skazań zachodzić będzie zbieg realny dający podstawę do orzeczenia kary łącznej. Pominięcie w rozważaniach o możliwości orzeczenia kary łącznej któregośkolwiek ze skazań rodzi ryzyko błędnego ustalenia realnych zbiegów przestępstw dających podstawę do orzeczenia kary łącznej, a co za tym idzie posiadać może wpływ na merytoryczną zasadność zapadłego rozstrzygnięcia. Pominięcie przy wydawaniu wyroku łącznego w sprawie II K 746/11, wyroku jednostkowego wydanego w sprawie III K 484/02 bez wątpienia posiadało wpływ na wyrok łączny wydany w sprawie II K 746/11. Jak bowiem z rozważań zamieszczonych już w niniejszym uzasadnieniu wynika, uwzględnienie tego skazania prowadzi do ukształtowania zbiegów realnych przestępstw, a co za tym idzie i orzeczenia o karach łącznych w sposób odmienny niż wynikający z wyroku łącznego wydanego w sprawie II K 746/11. Konieczność zatem wydania nowego wyroku łącznego w sprawie niniejszej związana była nie tyle z zaistnieniem po jego zapadnięciu kolejnych wyroków jednostkowych, których wydanie rzutowało na kształt zbiegów realnych przestępstw występujących w niniejszej sprawie, ile w związku z nieuwzględnieniem przy wydawaniu uprzednio zapadłego wyroku łącznego (sygn. akt II K 746/11) wyroku jednostkowego wydanego w sprawie II K 484/02, a obejmującego czyny pozostające w zbiegu z przestępstwami objętymi wyrokami do których odnosił się wyrok łączny w sprawie II K 746/11. Jednocześnie w okolicznościach tych brak jest podstaw do stwierdzenia tzw. powagi rzeczy osądzonej wykluczającej możliwość wydania nowego wyroku łącznego. Wydany bowiem przez Sąd Rejonowy w niniejszej sprawie wyrok łączny obejmował także inne niż objęte wyrokiem w sprawie II K 746/11 skazania, które wraz uwzględnionymi przy orzekaniu w sprawie II K 746/11 wyrokami skazującymi dawały podstawę do orzeczenia nowej kary łącznej w oparciu o zbiegi realne przestępstw ukształtowane w sposób odmienny niż wynikający z wyroku II K 746/11. To właśnie uwzględnienie przy orzekaniu także innych wyroków jednostkowych niż objęte wyrokiem łącznym w sprawie II K 746/11 wywołało konieczność wydania nowego wyroku łącznego w oparciu o zbiegi realne przestępstw ustalone w sposób odmienny niż wynikający z wyroku wydanego w sprawie II K 746/11, a uwzględniający wszystkie zapadłe wobec skazanego orzeczenia.

Jak przyjmuje się w orzecznictwie sądów, w myśl art. 575 § 1 k.p.k. o potrzebie wydania nowego wyroku łącznego w miejsce dotychczasowego, który wówczas traci moc, nie decyduje fakt jakiegokolwiek kolejnego skazania tej samej osoby, nieobjętego dotychczasowym wyrokiem łącznym, lecz tylko takiego, które spełnia przesłanki z art. 85 k.k. i w związku z tym nadaje się do połączenia, bądź to ze wszystkimi, bądź co najmniej z jednym ze skazań objętych istniejącym wyrokiem łącznym, co powoduje, że dotychczasowy węzeł prawomocnie połączonych kar ulega rozwiązaniu (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 10 lipca 2013 roku, II KK 14/13 LEX nr 1341265).

Analizując prawidłowość zaskarżonego wyroku w zakresie kolejnych z ustalonych przez Sąd Rejonowy zbiegów realnych przestępstw Sąd Odwoławczy stwierdził, że ustalenia te pozostają prawidłowe. Spośród bowiem czynów nie objętych wyrokami jednostkowymi składającymi się na kary łączne wymierzone skazanemu w punktach 2 i 4 zaskarżonego wyroku, w zbiegu realnym pozostawały czyny za które J. C. skazany został wyrokami wydanymi w sprawach Sądu Rejonowego w Tarnowskich Górach, sygn. akt VI K 340/08, sygn. akt VI K 881/08, sygn. akt VI K 374/08 oraz Sądu Rejonowego w Gliwicach, sygn. akt III K 171/10, opisanymi w punktach VII, VIII, IX i XII części wstępnej wyroku łącznego. Pierwszym wyrokiem niezwiązanym z poprzednimi zbiegami realnymi przestępstw pozostawał wyrok wydany w sprawie VI K 340/08 Sądu Rejonowego w Tarnowskich Górach. Czyny natomiast objęte wyrokami wydanymi w sprawach Sądu Rejonowego w Tarnowskich Górach, sygn. akt VI K 881/08 i sygn. akt VI K 374/08 oraz Sądu Rejonowego w Gliwicach, sygn. akt III K 171/10 popełnione zostały zanim w dniu 4 listopada 2008 roku wydany został wyrok w sprawie VI K 340/08. Czyny te pozostają zatem w zbiegu realnym, co też prawidłowo ustalone zostało przez Sąd Rejonowy. Za czyny te wymierzone zostały wobec skazanego kary pozbawienia wolności bądź to bez warunkowego zawieszenia ich wykonania, bądź takie, których wykonanie pierwotnie warunkowo zawieszono, lecz doszło następnie do zarządzenia ich wykonania, przez co na potrzeby orzekania w sprawie o wydanie wyroku łącznego traktowane być muszą jako orzeczone bez warunkowego zawieszenia ich wykonania. Za czyny objęte wyrokami wydanymi w sprawach VI K 340/08 Sądu Rejonowego w Tarnowskich Górach oraz o sygn. akt VI K 881/08 orzeczono również środki karne zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych w ruchu lądowym, które to środki także podlegają łączeniu.

Kolejnym „pierwszym” wyrokiem spośród pozostałych orzeczeń zapadłych wobec skazanego J. C. pozostawał wyrok wydany w sprawie Sądu Rejonowego w Tarnowskich Górach (sygn. akt IX K 2800/10). Zanim wyrok ten zapadł, popełnione zostało jeszcze przestępstwo objęte wyrokiem Sądu Rejonowego w Gliwicach z dnia 22 października 2010 roku (sygn. akt IX K 875/10). Przestępstwa te pozostają zatem w zbiegu. Wyrokami tymi orzeczono wobec skazanego zarówno kary pozbawienia wolności bez warunkowego zawieszenia wykonania (sygn. akt IX K 875/10), jak i z warunkowym zawieszeniem (sygn. akt IX K 2800/10). W odniesieniu do tej okoliczności warto zwrócić uwagę, iż zgodnie z aktualnie już konsekwentną linią orzecznictwa Sądu Najwyższego, którą Sąd Okręgowy w Gliwicach w składzie rozpoznającym niniejszą sprawę w pełni akceptuje, w odniesieniu do czynów popełnionych przed datą wejścia w życie ustawy nowelizującej między innymi art. 89 kodeksu karnego w sposób umożliwiający orzekanie kary łącznej pozbawienia wolności w formie bezwzględnej w sytuacji, gdy łączeniu podlegają kary orzeczone wyłącznie z warunkowym zawieszeniem ich wykonania, zastosowanie znajdować winien art. 89 k.k. w treści obowiązującej przed wejściem w życie wspomnianej nowelizacji. Stosując art. 89 k.k., należy bowiem mieć na uwadze zasadę przewidzianą w art. 4 § 1 k.k.. Ustawą z dnia 5 listopada 2009 r. o zmianie ustawy - Kodeks karny, ustawy - Kodeks postępowania karnego, ustawy - Kodeks karny wykonawczy, ustawy - Kodeks karny skarbowy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 206, poz. 1598) wprowadzono do art. 89 k.k. nowy paragraf - 1a - przewidujący, że "w razie skazania za zbiegające się przestępstwa na kary pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem ich wykonania sąd może w wyroku łącznym orzec karę łączną pozbawienia wolności bez warunkowego zawieszenia jej wykonania". Przepis ten wszedł w życie z dniem 8 czerwca 2010 r.. Zgodnie z obowiązującym przed dniem 8 czerwca 2010 r. stanem prawnym orzeczenie w wyroku łącznym kary łącznej, w przypadku wymierzenia poszczególnymi wyrokami kar pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem wykonania oraz kar bezwzględnych, mogło nastąpić tylko wówczas, gdy kara łączna orzekana była z warunkowym zawieszeniem jej wykonania (tak między innymi uchwała Sądu Najwyższego z dnia 27 marca 2001 r. (I KZP 2/01, OSNKW 2001, z. 5-6, poz. 41, której stanowisko konsekwentnie podtrzymywane było następnie przez Sąd Najwyższy w licznych orzeczeniach). Stan ten uległ zmianie po wejściu w życie wskazaną wyżej ustawą przepisu art. 89 § 1a k.k., przewidującego możliwość orzeczenia w wyroku łącznym bezwzględnej kary pozbawienia wolności, nawet jeśli wszystkie podlegające łączeniu kary orzeczone zostały z warunkowym zawieszeniem ich wykonania. Mając na względzie ustanowioną przepisem tym zasadę i stosując wnioskowanie - a maiori ad minus - możliwe stało się orzeczenie w wyroku łącznym bezwzględnej kary łącznej pozbawienia wolności przy łączeniu bezwzględnej kary pozbawienia wolności z karą wymierzoną z warunkowym zawieszeniem jej wykonania (jak w omawianym właśnie zbiegu przestępstw). Skoro jednak do dnia 8 czerwca 2010 r. nie było możliwe w przypadku łączenia kar orzeczonych z warunkowym zawieszeniem ich wykonania oraz kar bezwzględnych pozbawienia wolności

orzeczenie w wyroku łącznym kary łącznej bez warunkowego zawieszenia wykonania, a po tej dacie taki wymiar kary był możliwy, to wręcz wydaje się koniecznym porównanie obu stanów prawnych przez pryzmat wyrażonych w art. 4 § 1 k.k. reguł prawa intertemporalnego.

Bez wątpienia ustawą względniejszą dla osób skazanych, w kontekście możliwości kształtowania wymiaru kary łącznej w wyroku łącznym, była ustawa obowiązująca w brzmieniu przed dniem 8 czerwca 2010 r.. Wówczas bowiem, jeśli sąd wydając wyrok łączny decydował się na połączenie kar pozbawienia wolności wymierzonych z warunkowym zawieszeniem wykonania z karami bezwzględными (jak w niniejszej sprawie), obowiązany był do orzeczenia kary łącznej z warunkowym zawieszeniem jej wykonania. Brak przesłanek z art. 69 k.k., prowadził natomiast do uznania, że brak jest warunków do wydania wyroku łącznego. Nie miał natomiast sąd w takich warunkach podstaw do orzekania kary łącznej bez warunkowego zawieszenia jej wykonania. Jeżeli zatem, zgodnie z art. 4 § 1 k.k., ustawą względniejszą dla skazanego J. C. była obowiązująca przed dniem 8 czerwca 2010 roku uprzednia treść art. 89 k.k., która nie zawierała § 1a, to właśnie tę ustawę należało w jego sprawie stosować, jako że czyn, za który został on skazany wyrokiem wydanym w sprawie IX K 875/10 popełniony został przed dniem wejścia w życie ustawy z dnia 5 listopada 2009 r. zmieniającej na niekorzyść skazanego zasady orzekania o karze łącznej (tak wyrok Sądu Najwyższego z dnia 13 kwietnia 2011 r., IV KK 39/11). O charakterze naruszenia art. 4 § 1 k.k. w kontekście art. 89 k.k., określając je jako rażące, wypowiedział się także Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 2 sierpnia 2011 r. (sygn. akt IV KK 186/11). Sąd Okręgowy w Gliwicach z składzie rozpoznającym niniejszą sprawę zaprezentowane wyżej poglądy Sądu Najwyższego w zupełności akceptuje. Skoro tak, to orzeczenie kary łącznej pozbawienia wolności w formie bezwzględnej nie było w realiach niniejszej sprawy dopuszczalne w znajdującym zastosowanie stanie prawnym obowiązującym w dniu popełnienia przez skazanego jednego z przestępstw wchodzących w skład realnego zbiegu obejmującego czynu za które J. C. skazany został w sprawach Sądu Rejonowego w Tarnowskich Górach (sygn. akt IX K 2800/10) oraz Sądu Rejonowego w Gliwicach (sygn. akt IX K 875/10). Łączeniu bowiem w tym punkcie podlegały kary pozbawienia wolności orzeczone zarówno z warunkowym zawieszeniem ich wykonania, jak i bez takiego zawieszenia. Miał zatem zupełną rację Sąd Rejonowy nie obejmując węzłem kary łącznej kar orzeczonych tymi wyrokami. Nie może bowiem w realiach niniejszej sprawy wątpliwości budzić konstatacja o braku podstaw do orzeczenia wobec skazanego J. C. kary łącznej pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania zwłaszcza, gdy zważy się na dotychczasową karalność skazanego, w szczególności liczbę popełnionych przez niego przestępstw i wydanych wobec skazanego wyroków skazujących zanim dopuścił się on czynów objętych zbiegiem realnym w skład którego wchodziły przestępstwa za które J. C. skazany został w sprawach Sądu Rejonowego w Tarnowskich Górach (sygn. akt IX K 2800/10) oraz Sądu Rejonowego w Gliwicach (sygn. akt IX K 875/10).

Czyn objęty ostatnim z wydanych wobec skazanego wyroków (sygn. akt II K 946/11 – Sąd Rejonowy w Tarnowskich Górach) popełniony został po wydaniu wobec J. C. wyroku skazującego (IX K 2800/10) stanowiącego wyrok data wydania którego stwarzała podstawę do ustalenia występowania poprzedniego realnego zbiegu przestępstw. Kara orzeczona tym wyrokiem nie podlegała zatem łączeniu.

Ustalenia Sądu Rejonowego w kwestii zbiegów przestępstw dających podstawę do orzeczenia wobec skazanego J. C. kar łącznych pozostawały prawidłowe.

Jak już w uzasadnieniu niniejszym wskazano, choć część z argumentów podniesionych w apelacjach okazała się trafna, analiza całokształtu okoliczności sprawy w zakresie w jakim wpływ posiadać one mogły na wymiar kary wobec skazanego prowadzić musiała do wniosku, iż pomimo dostrzeżonych uchybień brak było podstaw do postulowanego w apelacjach skazanego oraz jego obrońcy obniżenia wymiaru kar łącznych orzeczonych zaskarżonym wyrokiem. Kary te pozostawały bowiem na tyle łagodne w świetle okoliczności mających wpływ na wymiar kary, że także oparcie rozstrzygnięcia w tym zakresie o prawidłowo przyjęte kryteria tego wymiaru, z pominięciem błędnych ustaleń i założeń Sądu Rejonowego, nie mogło prowadzić do orzeczenia wobec skazanego kar łagodniejszych.

Niezależnie zatem od trafności części z argumentów podniesionych w wywiedzionych apelacjach wskazać trzeba, że nie może być skutecznie kwestionowana wysokość orzeczonych wobec skazanego zaskarżonym wyrokiem łącznym kar łącznych. Nie tylko bowiem mieszczą się one w określonych art. 86 k.k. granicach, lecz także odpowiadają dyrektywom

szczególnym wymiaru kary łącznej. Wymierzając karę łączną należy przede wszystkim oznaczyć granice, w których kara ta może być wymierzona (art. 86 k.k.). W przypadku kar pozbawienia wolności składających się na występujące w niniejszej sprawie zbiegi realne przestępstw granica kary łącznej możliwej do wymierzenia w przypadku zbiegu objętego rozstrzygnięciem z punktu 2 zaskarżonego wyroku wynosiła od 1 roku pozbawienia wolności (najwyższa z kar wymierzonych za zbiegające się przestępstwa) do 2 lat pozbawienia wolności (suma zbiegających się kar). W przypadku zbiegu stanowiącego podstawę orzeczenia z punktu 4 granica kary łącznej możliwej do wymierzenia wynosiła od 1 roku i 10 miesięcy pozbawienia wolności (najwyższa z kar wymierzonych za zbiegające się przestępstwa) do 7 lat i 2 miesięcy pozbawienia wolności (suma zbiegających się kar). Z kolei w przypadku zbiegu stanowiącego podstawę orzeczenia z punktu 6 zaskarżonego wyroku granica kary łącznej możliwej do wymierzenia wynosiła od 1 roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności (najwyższa z kar wymierzonych za zbiegające się przestępstwa) do 4 lat i 1 miesiąca pozbawienia wolności (suma zbiegających się kar).

Kwestionujące rozstrzygnięcie Sądu Rejonowego w zakresie wymiaru kar łącznych apelacje obrońcy i skazanego nie mogły prowadzić do orzeczenia wobec skazanego łagodniejszych kar. Sąd Okręgowy po przeanalizowaniu podniesionych w apelacjach argumentów nie uznał ich za posiadające na tyle wpływ na wymiar kary, by pozwalały one potraktować orzeczone wobec skazanego kary łączne za rażąco niewspółmiernie surowe. Wydając wyrok łączny, sąd orzekający powinien rozważyć, czy pomiędzy poszczególnymi czynami, za które wymierzono kary, istnieje ścisły związek podmiotowy lub przedmiotowy, czy też związek ten jest dość odległy lub w ogóle go brak, a ponadto powinien rozważyć, czy okoliczności, które zaistniały już po wydaniu poprzednich wyroków, przemawiają za korzystnym lub niekorzystnym ukształtowaniem kary łącznej (Wyrok SN z dnia 1983.10.25, IV KR 213/83, OSNKW 1984/5-6/65). Decydujące znaczenie przy wymiarze kary łącznej ma nadto wzgląd na prewencyjne oddziaływanie kary, w znaczeniu prewencji indywidualnej i ogólnej. Zasadnie zatem analizując te okoliczności, Sąd Rejonowy w Tarnowskich Górach nie zastosował wobec skazanego zasady pełnej absorpcji uznając, że w przedmiotowym wypadku zastosowanie znaleźć powinna zasada absorpcji częściowej. Podkreślić przede wszystkim trzeba, że zarówno w doktrynie jak i w orzecznictwie zauważa się, iż niezależnie od możliwości zastosowania przy wymiarze kary łącznej zasady pełnej absorpcji, asperacji, jak i zasady pełnej kumulacji, oparcie wymiaru kary na zasadzie absorpcji lub kumulacji traktować należy jako rozwiązanie skrajne, stosowane wyjątkowo i wymagające szczególnego uzasadnienia. Natomiast priorytetową zasadą wymiaru kary łącznej powinna być zasada asperacji (por. A. Marek: Komentarz, Kodeks karny, Warszawa 2004 rok s. 293; wyrok SN z 2 grudnia 1975 roku Rw 628/75, OSNKW 1976/2/33, wyrok SA w Katowicach z dnia 13 listopada 2003 roku, II AKa 339/03, LEX nr 183336) zastosowana w niniejszej sprawie.

Jedynie częściowo rację przyznać trzeba obrońcy, gdy ten podnosi, iż skierowanie przypisanych skazanemu przestępstw przeciwko dwóm dobrom prawnym w przypadku trzynastu wyroków skazujących objętych zaskarżonym wyrokiem nie może stanowić okoliczności skazanego obciążającej. Podnieść przede wszystkim trzeba, że nie tylko przeciwko tym dwóm dobrom skierowane były przypisane skazanemu przestępstwa, o czym w dalszym ciągu niniejszego uzasadnienia. Ponadto, nie do każdego ze zbiegów będących podstawą orzekania o karze łącznej odnosi się zawarte w uzasadnieniu zaskarżonego orzeczenia twierdzenie o popełnionych przez skazanego przestępstwach przeciwko mieniu oraz wymiarowi sprawiedliwości. Błędnie jako okoliczność mająca wpływ na wymiar kary powołał nadto sąd rejonowy stopień społecznej szkodliwości przestępstw przypisanych skazanemu w wyrokach jednostkowych.

Odnosząc się zatem do wniosków Sądu Rejonowego w kwestii związków przedmiotowych i podmiotowych pomiędzy poszczególnymi z czynów wchodzących w skład zbiegu realnego przestępstw stanowiącego podstawę orzeczenia o karach łącznych wskazać trzeba, iż związki te pozostają w odniesieniu do niektórych z tych zbiegów istotne. W przypadku pierwszego ze zbiegów objętego orzeczeniem o karze łącznej z punktu 2 wyroku, czyny składające się na tenże zbieg stanowią każdorazowo przestępstwa kradzieży popełnione na przestrzeni czterech miesięcy. Popełnione zostały one z tą samą postacią zamiaru. Czyny te różni jednak zarówno sposób ich dokonania, jak i całkowicie odmienny rodzaj przedmiotów objętych kradzieżą.

Pomiędzy natomiast czynami składającymi się na zbieg realny przestępstw stanowiący podstawę orzeczenia o karze łącznej z punktu 4 zaskarżonego wyroku związki przedmiotowe i podmiotowe nie pozostają już tak bliskie. Stanowią

one bowiem nie tylko różnego rodzaju przestępstwa przeciwko mieniu, a to zarówno kradzieże tzw. zwykłe, jak i kradzieże z włamaniem i przestępstwo paserstwa, lecz także w jednym przypadku przestępstwo przeciwko życiu i zdrowiu (art. 157 § 1 k.k.). Popelnione zostały natomiast na przestrzeni ponad dwóch miesięcy, a zatem w dosyć wąskim przedziale czasowym.

Odnośnie natomiast związków przedmiotowych i podmiotowych pomiędzy przestępstwami wchodzącymi w skład zbiegu realnego stanowiącego podstawę orzeczenia o karze łącznej z punktu 6 wskazać trzeba, że związki te pozostają dosyć luźne. Czyny bowiem składające się na tenże zbieg realny przestępstw skierowane były przeciwko znacznie różniącym się dobrom prawnym. Stanowiły one bowiem przestępstwa przeciwko bezpieczeństwu w komunikacji, przeciwko wymiarowi sprawiedliwości oraz przeciwko mieniu. Przestępstwa przeciwko mieniu stanowiły nadto czyny o odmiennych kwalifikacjach prawnych (kradzieże oraz kradzieże z włamaniem). Dopuszczył się ich skazany na przestrzeni niespełna sześciu miesięcy, co przy uwzględnieniu liczby tych czynów powoduje, iż nie zostały one popełnione w znaczącej bliskości czasowej.

Związki przedmiotowe i podmiotowe pomiędzy czynami wchodzącymi w skład zbiegów realnych przestępstw występujących w niniejszej sprawie ocenić należy zatem jako dosyć istotne, choć nie na tyle znaczące, by również na tle całokształtu okoliczności sprawy decydujących o wymiarze kary łącznej, w szczególności względów prewencji, rodziły one konieczność orzeczenia wobec skazanego kar łącznych w wymiarze niższym niż ukształtowany w zaskarżonym orzeczeniu. Pomimo zatem nieodległych związków przedmiotowych i podmiotowych pomiędzy czynami składającymi się na zbiegi przestępstw, zarówno ich znaczna liczba, jak i dotychczasowa karalność skazanego wielokrotnie dopuszczającego się przestępstw uzasadniają przekonanie, że nie sposób za zasadnego także ze względów prewencji ogólnej i szczególnej uznać orzeczenia wobec skazanego kar łącznych pozbawienia wolności w wymiarze niższym niż i tak niesurowy ich wymiar określony zaskarżonym wyrokiem. Sprzeciwiają się temu bowiem względy prewencji generalnej i indywidualnej uwarunkowane przede wszystkim dotychczasową karalnością skazanego.

Także pozostałe z podniesionych w wywiedzionych środkach odwoławczych okoliczności nie są tego rodzaju, by uzasadniały uznanie wymierzonych wobec skazanego zaskarżonym wyrokiem kar łącznych za rażąco niewspółmiernie surowe. W osobistej apelacji skazany J. C. podniósł pod adresem zaskarżonego wyroku zarzut jego oparcia o zawierającą jego zdaniem nieprawdziwe informacje o jego osobie opinię z Aresztu Śledczego w G.. Także w apelacji obrońcy zawarte zostały zarzuty pod adresem dostarczonej sądowi przez areszt śledczy opinii o skazanym, która stanowiła podstawę wyrokowania w niniejszej sprawie przez Sąd Rejonowy. Choć część z tychże zarzutów pozostaje trafna, nie były one na tyle znaczące dla wymiaru kary wobec skazanego, by w obliczu całokształtu okoliczności istotnych dla wymiaru kary wobec skazanego prowadzić mogły do wniosku o konieczności obniżenia wymiaru kar łącznych orzeczonych wobec skazanego zaskarżonym wyrokiem. Zasadnie podnoszą apelujący, iż błędnie w oparciu o załączoną do akt sprawy opinię z aresztu śledczego ustalił Sąd Rejonowy, iż skazany J. C. nie wyraził zgody na odbywanie kary pozbawienia wolności w ramach indywidualnego programu oddziaływania. Okoliczność tę poczytał Sąd Rejonowy na niekorzyść skazanego. Wskazanie na taką postawę skazanego zawarte zostało w załączonych do akt sprawy opiniach. Z ujawnionej natomiast w toku rozprawy odwoławczej opinii o skazanym z Zakładu Karnego w B. wynika, iż skazany karę odbywa w systemie programowego oddziaływania z zadań określonych w tym systemie wywiązując się dobrze. Oceniając jednak tę okoliczność warto zwrócić uwagę na treść załączonego do akt sprawy przez obrońcę pisma skierowanego do skazanego przez administrację Aresztu Śledczego w G. z którego pochodziły opinie wskazujące zdaniem skazanego na nieprawdziwe okoliczności. Jak wynika z tego pisma, pomimo pobytu skazanego w warunkach pozbawienia wolności od sierpnia 2011 roku, dopiero w dniu 1 sierpnia 2013 roku we współpracy ze skazanym opracowany został program indywidualnego oddziaływania. Wydawane zatem przed tą datą, a znajdujące się w aktach sprawy opinie nie zawierają błędnych informacji. Ze skierowanego jednak do skazanego pisma wynika, iż został on zapoznany z opinią zawierającą omyłkowe wskazanie na odbywanie przez skazanego kary w systemie zwykłym i do opinii tej nie zgłaszał uwag. Błędna informacja skierowana do sądu w tym względzie stanowi poniekąd także konsekwencję zaniechania samego skazanego. Z treści tego pisma wynika nadto, że komisja oceniająca zachowanie skazanego i jego postępy w realizacji (...) uznała zachowanie skazanego jako umiarkowane. Warto także podkreślić, iż pismo to wskazuje, że w okresie poprzedzającym opracowanie (...) dla skazanego J. C. nie

wyrażał on zgody na odbywanie kary w tym systemie. Całokształt tych informacji nakazuje przyjąć, że jego postawa w kwestii odbywania kary w systemie indywidualnego oddziaływania nie była zatem tak jednoznacznie pozytywna. Dodać jeszcze trzeba, że wprawdzie z odrębnych zapisków naniesionych na skierowane do skazanego pismo, którego kopia załączona została przez obrońcę (k. 333) wnioskować można, iż kwestionuje skazany niektóre z zawartych w tymże piśmie informacji, to drogą do ich podważenia pozostawało skorzystanie z przysługującego skazanemu przecież uprawnienia do złożenia skargi do Dyrektora Okręgowego Służby Więziennej w K. na sposób rozpoznania jego wniosku w którym podważał on twierdzenia przesłanej do sądu opinii. O uprawnieniu tym został skazany pouczone. Brak jest natomiast jakichkolwiek informacji, by skargę taką złożył. Twierdzenia zatem zawarte w piśmie uznać należy za niepodważone przez skazanego.

Nie mógł zostać uznany za trafny podniesiony przez apelujących zarzut oparcia rozstrzygnięcia sądu pierwszej instancji o opinię pochodzącą z Aresztu Śledczego w G. z którego Dyrektorem pozostaje skazany w konflikcie. Wyrazem tego konfliktu ma być skierowany przez skazanego pozew przeciwko Dyrektorowi Aresztu Śledczego w G.. Odnosząc się do tego zarzutu wskazać przede wszystkim trzeba, iż opinia o skazanym pochodzić może wyłącznie z zakładu karnego w którym skazany przebywał. Nie ma możliwości zwrócenia się o opinię i jej wystawienia przez jednostkę penitencjarną w której skazany nie przebywał. Opinia wydana na potrzeby niniejszego postępowania pochodziła zatem z placówki w której w czasie jej wystawiania przebywał skazany. W tym względzie nie sposób dopatrzeć się nieprawidłowości. Ponadto, co wynikać będzie jeszcze z dalszych wywodów niniejszego uzasadnienia, z treści zarówno samej opinii, jak i odpowiedzi na pismo skazanego zawierające zarzuty pod adresem opinii, nie wynika, by zawierała ona, poza już omówioną, informacje nieprawdziwe. Nie ma żadnych powodów do uznania, że wpływ na treść opinii, zawierającej przecież obiektywne i weryfikowalne dane odnoszące się do przebiegu odbywania kary pozbawienia wolności przez skazanego, miałby jakikolwiek konflikt pomiędzy skazanym i władzami aresztu, jeśli konflikt taki w ogóle istnieje.

Uwzględniając jednak wniosek skazanego przebywającego w Zakładzie Karnym w B. zawarty w jego osobistej apelacji, a sprowadzający się do żądania zwrócenia się przez Sąd Okręgowy do jednostki penitencjarnej w której skazany obecnie przebywa, o wydanie aktualnej opinii o przebiegu pobytu skazanego w zakładzie karnym, sąd odwoławczy ujawnił przedłożoną przez obrońcę skazanego opinię wydaną przez Dyrektora Zakładu Karnego w B. w okresie zbliżonym do czasu w którym składał skazany apelację. Analiza treści tej opinii nakazuje przyjąć, iż odmienności pomiędzy opinią stanowiącą podstawę orzekania przez sąd pierwszej instancji i niekwestionowaną przez skazanego i jego obrońcę opinią wnioskowaną wręcz przez obrońcę do ujawnienia na rozprawie nie są tego rodzaju, by przy uwzględnieniu całokształtu okoliczności branych pod uwagę przy orzekaniu o karze, w tym wymiaru orzeczonych wobec skazanego kar łącznych, jak i wpływu ewentualnych uchybień odnośnie ustaleń dotyczących zachowania skazanego podczas odbywania kar, możliwe było w oparciu o te różnice uznanie, iż orzeczone wobec skazanego zaskarżonym wyrokiem kary łączne pozostają rażąco niewspółmiernie surowe. Z opinii Dyrektora Zakładu Karnego w B. wynika przecież, że był J. C. czterokrotnie karany dyscyplinarnie podczas pobytu w zakładzie karnym, w tym między innymi za odmówienie wykonania polecenia, nielegalne kontakty ze współosadzonymi, niereagowanie na polecenie zakończenia rozmowy telefonicznej, czy też zakłócanie porządku poprzez uderzenie ręką w drzwi celi mieszkalnej. We wspomnianym już w niniejszym uzasadnieniu piśmie z dnia 22 lipca 2014 roku (k. 333) dyrekcja Aresztu Śledczego w G. podtrzymała wyrażane uprzednio stanowisko w przedmiocie udziału skazanego w bójce za który również został J. C. ukarany dyscyplinarnie. Chociaż opinia ta zawiera szereg pozytywnych twierdzeń na temat skazanego (sześciokrotne nagradzanie, udział w programach i warsztatach, poprawne zachowanie w ostatnim okresie odbywania kary, odbywanie kary w systemie programowego oddziaływania), to jednak szczególnie istotna dla wymiaru kary łącznej prognoza kryminologiczno-społeczna pozostaje tak, jak w opiniach branych pod uwagę przy orzekaniu przez Sąd Rejonowy – negatywna. W tej zatem najistotniejszej kwestii opinia zawnioskowana do ujawnienia przez obrońcę skazanego nie różni się od opinii, które miał na względzie Sąd Rejonowy orzekając w niniejszej sprawie.

Zachowanie zatem skazanego w okresie odbywania kary pozbawienia wolności nie może w realiach niniejszej sprawy stanowić okoliczności, która decydować powinna na tle całokształtu elementów posiadających wpływ na wymiar kary łącznej o orzeczeniu wobec skazanego kar łącznych łagodniejszych niż wymierzone zaskarżonym wyrokiem. Proces

resocjalizacji skazanego nie daje podstaw do sformułowania pozytywnej opinii kryminologicznej o skazanym, co potwierdzenie znajduje w treści opinii o skazanym z zakładu karnego w którym aktualnie skazany przebywa.

Oceniając argumenty apelacji nie sposób pominąć i tej okoliczności, że orzeczone wobec skazanego kary łączne w wymiarze 1 roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności, 4 lat pozbawienia wolności oraz 3 lat pozbawienia wolności stanowią i tak daleko idące ustępstwa wobec skazanego co do którego suma kar jednostkowych podlegających łączeniu wynosiła odpowiednio 2 lata, 7 lat i 2 miesiące oraz 4 lata i 1 miesiąc pozbawienia wolności, przy czym dolną granicą wymiaru kary łącznej pozostawały odpowiednio kary 1 roku, 1 roku i 10 miesięcy oraz 1 roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności. Nie ma przecież zasady wedle której kara łączna musi zostać ukształtowana w sposób, który znacznie obniża okres odbywanych odrębnie kar. Wymiar orzeczonej kary łącznej, także przy uwzględnieniu wskazanych w niniejszym uzasadnieniu okoliczności pozytywnie wpływających na wymiar kary, nie pozwala w obliczu całokształtu elementów decydujących o ich wymiarze uznać orzeczone wobec skazanego kary za rażąco niewspółmiernie surowe. Okoliczności podniesione przez apelujących, choć niekiedy trafne, nie mogły posiadać tak znaczącego wpływu na wymiar kar łącznych, by pozwalały na uznanie wymierzonych wobec skazanego kar za rażąco niewspółmiernie surowe i ich złagodzenie. Uzyskanie przez skazanego zapewnienia przydziału mieszkania socjalnego po opuszczeniu zakładu karnego oraz zapewnienia uzyskania zatrudnienia stanowią okoliczności o niewielkim wpływie na wymiar kary łącznej, znacznie większym natomiast znaczeniu dla ewentualnej możliwości uzyskania przez skazanego warunkowego przedterminowego zwolnienia. Podobnie podniesiony przez obrońcę skazanego fakt odbycia przez skazanego kar trzech lat pozbawienia wolności nie może stanowić okoliczności, która w sposób znaczący wpłynąć mogła na orzeczenie o karach łącznych w niniejszej sprawie.

Sąd Okręgowy w Gliwicach oczywiście docenia wskazane w niniejszym uzasadnieniu pozytywne symptomy w postępowaniu skazanego w trakcie odbywania kary pozbawienia wolności w postaci ukończenia przez skazanego terapii odwykowej, kursu dla kierowców prowadzących pojazdy w stanie nietrzeźwości, czy wreszcie odbywanie przez skazanego kary w systemie programowego oddziaływania. Niemniej jednak, przy uwzględnieniu pozostałych okoliczności branych pod uwagę przy orzekaniu o karze łącznej, zwłaszcza liczby popełnionych przestępstw będącej istotnym czynnikiem prognostycznym przemawiającym przeciwko ukształtowaniu kary łącznej w oparciu o zasadę absorpcji, nie pozostają one wystarczające, by uzasadniały uznanie orzeczonych wobec skazanego kar łącznych za rażąco niewspółmiernie surowe i ich obniżenie. Rażącej niewspółmierności orzeczonej kary nie sposób przyjąć, gdy nie zostały przekroczone granice swobodnego uznania sędziowskiego stanowiącego ustawową zasadę sądowego wymiaru kary. W sprawie niniejszej granic takowych Sąd Rejonowy nie przekroczył. Nie każda przy tym różnica między karą wymierzoną a karą, jaką należałoby wymierzyć, uzasadnia stwierdzenie rażącej niewspółmierności kary (art. 438 pkt 4 k.p.k.) i obniżenie jej wymiaru w postępowaniu odwoławczym. Chodzi tu o różnicę tak istotnej wagi, że kary wymierzonej nie można byłoby w żadnym razie zaakceptować, o różnicę wprost "bijącą w oczy". (wyrok SA w Krakowie II AKa 132/08 z dnia 14.10.2008 KZS 2008/11/64.) Podobne stanowisko w jednym z wyroków zajął Sąd Najwyższy (Wyrok SN z dnia 30.09.2003 r. SNO 56/03 LEX nr 471890) stwierdzając: „Nie każda nietrafność wymiaru kary uzasadnia zmianę orzeczenia. Zmianę taką uzasadnia jedynie "rażąca niewspółmierność", będąca istotną różnicą między karą wymierzoną przez Sąd pierwszej instancji, a taką karą, jaką należałoby orzec w instancji odwoławczej w następstwie prawidłowego rozważenia i uwzględnienia wszystkich okoliczności, które powinny mieć zasadniczy wpływ na wymiar kary. Różnica ocen, o której wyżej mowa, musi być zasadniczej natury, a więc taka, która czyni, że dotychczasowa kara nie może być w żadnej mierze zaakceptowana”. Powołane w wywiedzionych apelacjach okoliczności, w realiach niniejszej sprawy, przy uwzględnieniu pozostałych elementów mających wpływ na treść rozstrzygnięcia o karze, w tym w szczególności względów prewencji, nie są tego rodzaju, by skutkować mogły wnioskiem o rażącej niewspółmierności orzeczonych wobec skazanego zaskarżonym wyrokiem kar łącznych, a przez to powodować konieczność obniżenia ich wymiaru.

Jak już wspomniano, nie tylko związki przedmiotowe i podmiotowe pomiędzy czynami składającymi się na zbiegi przestępstw posiadają wpływ na wymiar kary łącznej wobec skazanego. Wpływ równie istotny, a nawet bardziej znaczący niż owe związki, na wymiar kary posiadać muszą także względy prewencji indywidualnej i generalnej w sposób znaczący kształtujące orzeczenie o karze łącznej. W tym względzie, wpływ szczególnie obciążający

skazanego J. C. posiadać musiała jego karalność za liczne przestępstwa. Skazany bowiem dopuścił się na przestrzeni dziesięciu lat znacznej ilości przestępstw stanowiących w większości przestępstwa przeciwko mieniu. Podejmował on wielokrotnie działania godzące w cudze prawo własności w sposób rażąco naruszający. Orzekane wobec jego osoby kary nie odnosiły żadnego pozytywnego rezultatu nie odwodząc skazanego od ponownego rażącego naruszania porządku prawnego. Popęlenie przez skazanego znacznej liczby przestępstw jest istotnym czynnikiem prognostycznym przemawiającym za zaostrzeniem wymiaru kary łącznej. Oceniając trafność orzeczonej wobec skazanego kary łącznej nie można z pola widzenia tracić faktu, iż był skazany J. C. już trzynastokrotnie karany łącznie za kilkadziesiąt przestępstw. Dotychczasowa karalność nie pozwala na orzeczenie wobec skazanego kary łącznej pozbawienia wolności w wymiarze niższym niż określony wyrokiem sądu pierwszej instancji. Pomimo uprzedniego skazywania i orzekania wobec niego kar pozbawienia wolności nie zmienił skazany stosunku do porządku prawnego w kierunku oczekiwanym przez społeczeństwo, w dalszym ciągu dopuszczając się kolejnych przestępstw zwłaszcza, że przestępstwa przedmiotowymi wyrokami objęte należą do grupy notorycznie wręcz przez skazanego popełnianych przestępstw przeciwko mieniu. Z pewnością także zachowanie skazanego w trakcie odbywania kar pozbawienia wolności, pomimo dostrzeżonych przez sąd także i pozytywnych elementów, nie jest tego rodzaju, by uzasadniało pomimo dotychczasowej jego znacznie obciążającej karalności przyjęcie, że orzeczone wobec jego osoby zaskarżonym wyrokiem kary łączne pozostają rażąco niewspółmiernie surowe. Znaczne nasilenie okoliczności obciążających w zakresie właściwości i warunków osobistych skazanego nie dało sądowi podstaw do przyjęcia, iż wymierzone skazanemu kary łączne pozbawienia wolności należy złagodzić.

Nie znalazł sąd odwoławczy nadto powodów do zmiany zaskarżonego orzeczenia w zakresie w jakim wymierzył sąd wobec skazanego J. C. łączny środek karny zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych w ruchu lądowym.

Ze względów powyższych Sąd Okręgowy utrzymał zaskarżony wyrok w mocy. Zasądził na rzecz obrońcy z urzędu stosowną kwotę tytułem kosztów obrony. Zważając na sytuację majątkową skazanego uznał sąd, iż zasadnym pozostawać będzie zwolnienie jego osoby od zapłaty wydatków postępowania odwoławczego, którymi to wydatkami obciążył sąd Skarb Państwa.